ПРОЕКТ

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

(Обн., ДВ, бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм., бр. 59 от 20.07.2007 г., в сила от 1.03.2008 г., бр. 64 от 7.08.2007 г., бр. 94 от 31.10.2008 г., в сила от 1.01.2009 г., бр. 35 от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г., бр. 100 от 21.12.2010 г., в сила от 1.07.2011 г., изм. и доп., бр. 39 от 20.05.2011 г., изм., бр. 77 от 9.10.2012 г., в сила от 9.10.2012 г.)

ПАРАГРАФ ЕДИНСТВЕН :

В **чл. 133** се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

“(1) Делата се разглеждат от административния съд по седалището на териториалната структура на администрацията на органа, издал оспорения административен акт, в чийто район се намира постоянния или настоящ адрес или седалището на жалбоподателя, а ако съответната администрация няма териториална структура – от административния съд, в района на който е седалището на органа, издал оспорения административен акт. Когато седалището на издателя на акта е в чужбина, делото се разглежда от Административния съд - град София”.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1 . В **Закона за здравето** *(в сила от 01.01.2005 г.Обн. ДВ. бр.70 от 10 Август 2004г., изм. ДВ. бр.46 от 3 Юни 2005г., изм. ДВ. бр.76 от 20 Септември 2005г., изм. ДВ. бр.85 от 25 Октомври 2005г., изм. ДВ. бр.88 от 4 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.94 от 25 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.103 от 23 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.18 от 28 Февруари 2006г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.34 от 25 Април 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 21 Юли 2006г., изм. ДВ. бр.71 от 1 Септември 2006г., изм. ДВ. бр.75 от 12 Септември 2006г., изм. ДВ. бр.81 от 6 Октомври 2006г., изм. ДВ. бр.95 от 24 Ноември 2006г., изм. ДВ. бр.102 от 19 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.31 от 13 Април 2007г., изм. ДВ. бр.41 от 22 Май 2007г., изм. ДВ. бр.46 от 12 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.82 от 12 Октомври 2007г., изм. ДВ. бр.95 от 20 Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.13 от 8 Февруари 2008г., изм. ДВ. бр.102 от 28 Ноември 2008г., изм.*

ДВ. бр.110 от 30 Декември 2008г., изм. ДВ. бр.36 от 15 Май 2009г., изм. ДВ. бр.41 от 2 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.74 от 15 Септември 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.99 от 15 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.101 от 18 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.41 от 1 Юни 2010г., изм. ДВ. бр.42 от 4 Юни 2010г., изм. ДВ. бр.50 от 2 Юли 2010г., изм. ДВ. бр.59 от 31 Юли 2010г., изм. ДВ. бр.62 от 10 Август 2010г., изм. ДВ. бр.98 от 14 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.100 от 21 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.8 от 25 Януари 2011г., изм. ДВ. бр.9 от 28 Януари 2011г., изм. ДВ. бр.45 от 14 Юни 2011г., изм. ДВ. бр.60 от 5 Август 2011г., изм. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.40 от 29 Май 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.54 от 17 Юли 2012г., доп. ДВ. бр.60 от 7 Август 2012г., изм. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.101 от 18 Декември 2012г., изм. ДВ. бр.102 от 21 Декември 2012г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., изм. ДВ. бр.30 от 26 Март 2013г.) в чл.112, ал.1, т.4 *(изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г., а относно замяната на думите "Софийския градски съд" с "Административния съд - град София" - в сила от 01.03.2007 г.)* думите „пред Административен съд-град София” се заменят с думите „пред Административния съд , в чийто район се намира постоянния или настоящ адрес на жалбоподателя”.

§ 2. Образуваните преди влизането в сила на закона дела пред съответните местно компетентни административни съдилища се довършват от същите съдилища.

ВНОСИТЕЛИ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

МОТИВИ
КЪМ ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

Предлаганият законопроект има за цел обезпечаването на достъпа на гражданите до административно правосъдие и осигу ряване на равномерното разпределение на делата между първоинстанционните административни съдилища. Необходимостта от изменението на Административнопроцесуалния кодекс произтича от следните причини:

1. С § 3, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Административнопроцесуалния кодекс бяха създадени административни съдилища със седалища и съдебни райони, които съвпадат с тези на всеки от окръжните съдилища, а за София – на Софийския градски съд. Идеята за създаването на специализирани съдилища, съответстващи на териториалната компетентност на окръжните съдилища, е свързана с гарантиране на реалната възможност гражданите да упражнят субективното си публично право на правосъдие пред съд, ситуиран в близост до населеното място, в което живеят. Тази възможност, от една страна, спестява време и разходи, а от друга е в обективна връзка със сроковете при разглеждането и решаването на административните дела, т.е. с бързината като принцип на административното правораздаване.

Уреденият в чл. 133, ал. 1 от АПК критерий за разпределение на делата между административните съдилища, основан на седалището на издателя на обжалвания административен акт, често не постигна целения и обществено оправдан резултат. Анализът на практиката през шестте години, в които функционират административните съдилища, показва ясно очертана концентрация на основни административно-правни спорове в района на действие на Административен съд – София-град /АССГ/. Аргументите в подкрепа на този извод произтичат от обстоятелството, че по-голямата част от подлежащите на оспорване актове се издават (приемат) от органи на изпълнителната власт, както и от натоварените със специална административна компетентност субекти, чието седалище е в гр. София.

Възприетият законодателен подход при определянето на местната подсъдност не отчита факта, че адресът, респ. седалището, на голяма част от лицата, засегнати от административните актове, е извън пределите на столицата и упражняването на правото им на съдебно обжалване се затруднява от териториалната отдалеченост на АССГ като местно компетентен съд.

Основната цел, обосноваваща съществуването на системата за правораздавателен контрол върху администрацията, е защитата на гражданите от незаконосъобразните правни и фактически действия и бездействия на административните органи. Поради това колизията между интересите на засегнатите от актовете лица и администрацията в контекста на достъпа до съд следва да бъде разрешена в полза физическите и юридически лица, в чиято правна сфера актовете на органите на изпълнителната власт пораждат последици.

Административните органи са носители на властнически правомощия в правоотношенията с адресатите на техните актове. По-голямата част от органите имат териториални структури, които биха могли и да обезпечат процесуално представителство и надлежна защита при оспорването на административните актове, за разлика от адресатите на нейните актове. При съществуващите към момента 28 административни съдилища правилото на чл. 133, ал. 1 от АПК принуждава гражданите от цялата страна да търсят защита на правата си пред АССГ по множество материални закони, което обезсмисля въобще идеята за достъпност на правосъдието. Това важи с особена сила по отношение на лицата с влошено здравословно или затруднено материално състояние, препятствани да подадат жалба пред съответния регионален съд.

Затрудненията, породени от това законодателно решение, биха могли да бъдат преодолени с обвързването на местната подсъдност със седалището на териториалната структура на администрацията на органа, издал оспорения административен акт в чийто район се намира адреса или седалището на жалбоподателя. Основанията за подобна промяна в законодателната политика са наложени от принципната и осъзната необходимост административното правосъдие да отговори на завишените изисквания от страна на гражданите и юридическите лица за бързина, икономичност и достъпност при разглеждането и решаването на административно-правните спорове.

2. Действащият закон предпоставя и несъразмерост на натовареността на АССГ спрямо натовареността на регионалните административни съдилища, видно от статистическите им отчети и от приетите доклади на Висшия съдебен съвет за натовареността. При преценката за разпределението на натовареността следва да се отчита и фактическата и правна сложност на споровете, възложени на АССГ. Предмет на разглеждане от съда са категориите дела, по които преди приемането на АПК компетентност притежаваше Софийският градски съд, както и предвидените в кодекса нови производства, с които се разшири обхвата на административното правосъдие. Освен уредената от чл. 128, ал. 1 и 2 от АПК обща подведомственост на административно-правните спорове (вкл. исковете по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди) , в която попада и контрола върху административните актове на зам.-министрите, председателите на агенции и държавните комисии, АССГ притежава и специална компетентност за разглеждане на спорове, подведомствени на съда по силата на редица специални закони. Ефективното функциониране на административните съдилища предполага единен подход при решаването на въпроса за тяхната натовареност.

3. Предлагания правно-технически вариант за промяна в местната подсъдност обуславя подсъдността от седалището на съответната териториална структура на администрацията на органа, издал акта, предмет на оспорване. Определянето на местно компетентния съд според съответното териториално звено на администрацията е невъзможно без привръзка с адреса или седалището на оспорващия.

4. Решенията на органите на медицинската експертиза по Закона за здравето касаят пряко съществени лични интереси на техните адресати или засегнатите от тях лица. С техните актове са установява : временна нетрудоспособност; вид и степен на увреждания на на деца до 16-годишна възраст и на лица, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.68 от Кодекса за социално осигуряване; степен на трайно намалена трудоспособност на лица в трудоспособна възраст; професионална болест. Естеството на регулираната материя предполага, че тя касае уязвима група правни субекти - лица с увредено здраве, често с трайни увреждания.

Съдебният контрол върху актовете на медицинската експертиза изисква задължително служебно назначаване на съдебна експертиза в рамките на процеса, която се изготвя след личен преглед на освидетелствуваното лице. Разглеждането на делата пред административния съд по постоянен или настоящ адрес на жалбоподателя ще гарантира достъпа му до правосъдие в чисто физически аспект. Това е от съществено значение за хората с увреждания, които са затруднени да се прдвижват на големи разстояния. Промяната в подсъдността се налага и по икономически съображения. Разходите за пътувания от отдалечено населено място до столицата създават значителни финансови затруднения на жалбоподателите, които нерядко са в затруднено материално състояние.

ВНОСИТЕЛИ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....